

בס"ד, ערב ש"ק לסדר "מרכבות פרעה", בשלה תשפ"ה

"המכונית פתוחה !"

בפשיעה ולהשאיר כך את הרכב זו פשיעה¹ ופירצה הקוראת אפילו לגנב מתחיל !

אשתו אמרה שמבחינתה עונג שבת, אכילה ושתייה ולינה בבית גובר. אם נתחייב לשלם את הגניבה - נשלם !

הוא לא השתכנע: "יש עלי חובת מעשה של שמירה, העובדה שאשלם איננה מספקת – אסור להיות להיות "פושעים בשמירה"² !

לפתע, הגיע למקום אדם וצעק: "מי מנסה לגנוב את הרכב שלי" ? לאחר בירור קצר התברר, הרכב שנעילתו נפתחה לא היה רכבו של מיודענו שהשלט היה בכיסו. הרכב שלו הוא מאותו דגם, וחנה במרחק מה, אבל השלט משום מה הצליח לפתוח את הרכב של השכן !

עתה עלתה השאלה: "פותח הרכב" איננו הבעלים על הרכב – האם כיון ש"פתח" שלא בכוונה את הרכב חלה עליו חובת שמירה מעתה ?

עודם מתווכחים הרכב ננעל מעצמו בעל הרכב (שקרא את ספר הרכב!) נזכר שבהוראות הרכב כתוב, שאם לא פתחו את הדלת כעבור חצי שעה היא ננעלת מעצמה. כולם יכולים ללכת לסעוד את סעודת השבת, וכיון שיש חשש להשאיר את השלט ברחוב, מותר ללכת עימו עד לבית ולנערו שם (שש"כ שם), וכמובן שלא לעבור ליד הרכב שהשלט באמת שייך לו...

בחזרתו מבית הכנסת בליל שבת הוא חלף ליד הרכב שחנה ברחוב ולפתע שם לב שהנורות נדלקות - סימן שנעילת הרכב נפתחה. מיד הבין שהוא שכח את השלט- רחוק (שפותח את הרכב מעצמו בסמוך לרכב) בכיסו. עתה הרכב פתוח ומוכן לנסיעה – רק ללחוץ על כפתור ההתנעה !

האם מותר לו לזוז מהמקום והרי הרכב שוב ינעל ? ברור שאין כאן צד היתר של "דבר שאינו מתכוון" שהרי מדובר ב"פסיק רישיה" (-דבר שודאי יקרה), ועוד שהוא באמת מתכוון לכך שהרכב יהיה נעול בהליכתו משם. וגם, האם מותר לו להמשיך ללכת עם שלט חשמלי בכיסו שהוא מוקצה שאסור בטלטול ?

משפחתו לא הבינה מדוע הוא התעכב. אחד הילדים נשלח לחפש אותו. הוא ביקש להודיע למשפחתו שיתארגנו לאכול את סעודת השבת ברחוב ליד הרכב.

אשתו ירדה לרחוב לשאול האם אינו יכול לנער את השלט מכיסו בשינוי כלשהו, והשלט ידחף בשינוי מתחת לרכב שישאר פתוח כל השבת.

הוא השיב שמבחינת הלכות שבת אכן אפשרי ונכון לנער, המכנסיים לא הפכו להיות "בסיס לדבר האסור" כיון שמדובר בשכחה (עיין שש"כ פרק כ' סי' ע"ג-ע"ה).

אבל - הוא טען - שכך הוא היה עושה אם היה זה רכב שלהם, אבל הרכב חכור (ליסינג בלע"ז) והוא בבחינת "שוכר" שחייב

¹ עיין חק לישראל, שומרים ב' עמ' 1317 בשם הגר"נ גולדברג זצ"ל, אם לא באתי הערה 325.

² אכמ"ל בפשיעה שיסודה בשכחה.